

49. Magyar Bál: Az újítás a hagyománnyal találkozik

A Segélyegylet igazgatósága állandó dilemmával néz szembe: miben, mikor és mennyit újítani? Tulajdonképpen a Segélyegylet hagyományos intézmény, de mégsem maradhatunk mozdulatlanul napról-napra egyre változó világunkban. Próbálunk tehát fokozatosan, de folyamatosan újításokat bevezetni mind működésünkben, mind szokásainkban és az eljárásokban.

A tavalyi bálon újítottunk abból a szempontból, hogy az estélyi ruha és a szmoking nem volt kötelező öltözet, abban a reményben, hogy jobban vonzzuk a jelenléteket. Az eredmény igazolt minket.

Az igazgatóság ezeket az újításokat főként azért hajtja végre, hogy a bál visszanyerje eredeti célját: a Szeretetház évi költségének egy részét fedezni. Minél többen jönnek a bálba, annál nagyobb az a költségrész, amit fedezni lehet a bál jövedelméből.

Koszka Árpád bálról szóló írásának folytatását a 10. oldalon olvashatják.

Confira nesta edição....

Aconteceu na comunidade ...	p. 2-11.
Mensagem da Diretoria ...	p. 2.
Festa em Vila Anastácio ...	p. 3.
Festa de Santo Estevão ...	p. 4.
Chama de solidariedade ...	p. 5.
De novo em casa! ...	p. 6.
Na Transilvânia com coração húngaro ...	p. 7.
Nossas conquistas ...	p. 8.
Despedida de "Csillagszeműek" ...	p. 10.
A Casa Húngara completa 20 anos ...	p. 12.
Tóth Veremund ...	p. 13.

Augusztus

Nekünk, magyaroknak augusztus igen nagy jelentőségű hónap. Ekkor ünnepeljük első nagy királyunkat, Szent Istvánt, aki nemcsak felvette a kereszténységet, hanem egyéb kapcsolatokat is létesített a korabeli „civilizált” világgal.

2005-ben a szentistváni ünnepségek révén a São Pauló-i magyar közösség számára közvetlen kapcsolat létesült a világ összmagyarságával. Független okokból, két különböző zenével és tánccal foglalkozó magyar csoport találkozott São Paulóban a Szent István ünnepélyeken a São Pauló-i magyar kolónia gyönyörködtetésére.

A Budapesti Csillagszemű Tánc-csoport, a győri Rezeda együttes és a São Pauló-i magyar táncsoportok (Zrínyi és Pántlika) ugyanazon a színpadon léptek fel a Szent Imre Kollégiumban, sőt már egy héttel azelőtt is, az anasztási Szent István Király Templomban. A Zrínyi Tánc-csoport is felejthetetlen élményt nyújtott. Új stílust mutatott be: mezőségi táncot egy otthoni, fiatal együttes zenéjére, énekére, amit a közönség vastapssal hálált meg. Szerencsére nem ezek voltak a kizárólagos alkalmak, amikor a

három csoport közreműködött: a Brazíliai Magyar Segélyegylet által rendezett hagyományos Szeretetbálon is volt lehetőség arra, hogy ezek a fiatalok (akik nem csak tartják, hanem fejlesztik a magyar hagyományokat), egyidejűleg és egyesülten megmutathassák tehetségüket.

Mind a Segélyegylet (mint a magyar Szeretebál rendezője), mind a Szent Gellért kolostor és a Szent István Király Templom (Szent István ünnepélyek rendezői) büszkéek lehetnek arra, hogy ezt a lehetőséget megad-

Szent István Király

hatták a São Paulo-i magyar közösségnek. És a São Pauló-i magyar közösség mindezt Szent Istvánnak köszönheti!

Augusztusban történt még egy fontos esemény: a São Pauló-i cserkészek “Szolidaritás” tábortüzet gyújtottak, melyet a Külföldi Magyar Cserkészszövetség kezdeményezett. Minden év augusztusában felújítják a régi hagyományt az 1933-as gödöllői Világ-Jamboree emlékét: előre megbeszélte napon, azonos órában cserkészeink tábortüzet gyújtanak egész Magyarországon, és az 1920 óta a Trianoni békeszerződés értelmében elcsatolt területeken. Megbeszélte időpontban lobbannak fel a szolidaritás lángjai Gödöllőn, a Hargitán, a Tátrában, a Mecsekben, Szabadkán, a Bakonyban, mindenfelé, ahol magyar cserkészek voltak. A modern Szolidaritás Tüze az egész világon lángol, és így a magyar cserkészmozgalom megerősíti globális jelenlétét!

Végül, de nem utolsó sorban, augusztus hónap még egy jelentős újítást hozott a São Pauló-i magyar közösség számára: 27-én a jótékonybáli kezdetekor koktél keretében hivatalosan felavatták a Segélyegylet honlapját.

A honlap fontosságát hangsúlyozni felesleges. Kérjük az Olvasót, látogassa meg a www.ahungara.org.br címet, és mondja el véleményét: a honlap lehetőséget nyújt, hogy a Segélyegylettel közvetlen kapcsolatba lépjen!

Koszka Árpád

A Híradó hálás szívvel köszönti a 20 éves MAGYAR HÁZAT!

Köszöntjük azokat, akik megálmodták, akik megvalósították, és akik megtisztelik jelenlétükkel! Háromszoros Éljen! Nem kis büszkeséggel! Kérjük az alapítókat, a vezetőket, az összes csoport tagjait írják meg, hogy mit jelent számukra, hogy LÉTEZIK, MŰKÖDIK a São Pauló-i magyarok otthona, hogy leközölhessük a Híradó következő számában!

HÍRADÓ é uma publicação da Associação Húngara - Magyar Szövetség

Fundador: Gedeon Piller

Equipe da Redação: Charles Ráth, Hilda Budavári, Károly J. Gombert **Diagramação e composição:** Rita Szűcs-Molenkamp

Tiragem: 500 exemplares - Distribuição interna

Diretoria da Associação Húngara:

Presidente: Francisco Tibor Dénes; Vice-presidente: Madalena Judite Ráth; 1º Tesoureiro: Árpád João Koszka; 1ª

Secretária: Alinka Lépine; 2ª Secretária: Charlotte Németh

Endereço: Rua Gomes de Carvalho, 823 - Vila Olímpia - São Paulo - SP - CEP 04547-003

Telefone/Fax: 55-11-3849-0293

E-mail: 30desetembro@uol.com.br

Ünnepély Anastáción

Hosszú évtizedek teltek el azóta, hogy az első világháború után Brazíliába érkezett magyar bevándorlók adományaikból felépítették a Szent István templomot São Paulo egyik körzetében, Vila Anastácio-n. Külön varázs fogja el az embert, amikor belép a templomba. Képzletben megjelennek előttünk az újonnan érkezett magyar bevándorlók, akiket meghurcolt a sors és félve reménykedtek a jövőben, de megtettek mindent, szorgalmasan dolgoztak, hogy sikeresek legyenek.

Ma már kevés magyar lakik ezen a területen, de a leszármazottaikban még ott él az emlék, és a hívők tudják jól, hogy a templomot magyar bevándorlók építették fel kemény munkájukkal nehezen megkeresett kis jövedelmükből. A templom ólomüveg ablakai magyar szenteket ábrázolnak, természetesen feltüntetve a nagylelkű adakozó nevét is. Az oltárnál Szent István szobra látható. Természetesen ő a templom védőszentje, akinek az ünnepére a Magyar Ház felkérést kapott, hogy tisztelje meg rendezvényüket magyar népi táncsoport szerepeltetésével. Mivel a Budapestről jött Csillagszemű Táncgyűttes éppen itt tartózkodott, ők is vállalták a fellépést.

A Csillagszeműek és a Pántlika együtt vonultak be a templomba, ahol a hívők tapssal fogadták őket. A templom orgonistája megtanulta a Magyar Himnuszt játszani, melyet meghatottan énekeltünk. Azt is megtapsolták az itteni szokásnak megfelelően.

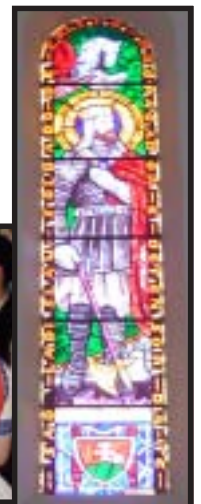
Az érdekesség kedvéért szeretném megemlíteni, hogy mindig, amikor ünnepségeken brazilok játsszák a magyar himnuszt, utána mi szinte mozdulatlanul állunk még pár másodpercig. Erre ők azt hiszik, hogy vagy ők nem játszották jól,

vagy nekünk nem tetszett, mert a brazil himnusz után mindig lelkesen szokás tapsolni. Szeretném megmagyarázni ennek az okát: mi igenis hálásak vagyunk, hogy lejátszották a mi himnuszunkat, de a mi himnuszunk ima, könyörgés Istenhez, egy sokat szenvedett nép imája; nem tudunk, nem lehet tapsolni utána.

A mise végén megint bevonultak a táncosok, de akkor már zenére, és az oltár előtt táncoltak, kis ízelítőt adva a magyar táncművészetéből. És persze újra taps a templomban.

A parókia termében reggeli várt a résztvevőkre, majd a Segélyegylet elnöke mondott rövid beszédet és a táncosok a színpadra perdltek. Először a Csillagszeműek, aztán a Pántlika táncolt. A Pántlika vezetője, Pedro elmondta, hogy a Magyar Házban szerdánként gyakorolnak és szívesen látnak új tagokat. Aztán megint a Csillagszeműek ropták a táncot, nem győztek ismételni. A közönség nem hitt a szemének, ragyogó arccal tapsolt, éljenzett.

Különleges gesztus volt, hogy ez alkalommal az egyházközség hívei is, meg a miséző pap is külön-külön köszöntötte a magyarokat. Valósággal ünnepeltek bennünket. Csodálatos érzés volt: a befogadó ország népe ünnepli a bevándorlókat, és azok leszármazottait. Erre csak egy ilyen melegszívű nép képes, mint amilyenek a brazilok. Köszönet érte!

Ez történt...

május 16.

A Magyar Ház Közgyűlése és az Igazgatóság megválasztása. Az új igazgatóság elnöke: Szenttamásy János, tagjai: Kapos László, Kenéz Sándor, Kokron Edit, Saurerné Depner Ingrid, Schiffer János, Sütő Ildikó, Tirczkáné Palluch Lizi.

május 18.

A Magyar Nőszövetség által rendezett ebéd a Quality Food étteremben. Ebéd után a résztvevők megtekintették a FAAP Múzeumban a *Cárok öröksége* című kiállítást.

május 21.

A Könyves Kálmán Szabadegyetem soron következő előadását Várszegi Asztrik, pannonhalmi főapát tartotta *A katolikus egyház 15 évvel a rendszerváltás után* címmel.

május 22.

A már megszokott nagy résztvevői szám és lelkesedés jellemezte a Segélyegylet és a Magyar Ház által szervezett hagyományos Ételfesztívtívált. Az esemény érdekessége volt, hogy bolhapiacra használt ruhákat árusítottak jótékony céllal a Szeretetház támogatására.

Ez történt...

május 24.

A Budapest Strings fellépése. A magyar együttes eredményesen mutatta meg a közönségnek, hogy miért is tartják műfajukban őket a világon az egyik legjobbnak. A résztvevők, akik sikerrel birkóztak meg a város közlekedési kihívásaival aznap este, megcsodálhatták a szólista, Boris Brovtsyn virtuozitását.

május 31.

A CONSCRE (Conselho das Comunidades das Raízes e Culturas Estrangeiras) új igazgatóságának beiktatása. Szenttamásy János Egon, a Magyar Ház új igazgatója a magyar közösség érdekei mellett való elkötelezettségének újabb jeleként elvállalta a szervezet alelnöki tisztségét. A Bizottság további tagjai: Sergio Serber, a zsidó közösség képviselője; Oriana Maculey, a chilei közösség képviselője; Pedro So Keung, a kínai közösség képviselője; Stefan von Galen, a német közösség képviselője és Maria Cristina Estevez, a kolumbiai közösség képviselője.

JÖVENDŐBELI TAG

Tartson velünk, és legyen a Segélyegylet új barátja!
Mit jelent ez az Ön számára?
- hogy támogatja a Balázs Péter Szeretetházat;
- segít terjeszteni a magyar kultúrát Brazíliában.
Hívjon minket az 55 (11) 3849-0293-as számon!

Szent István ünnepély

Több mint 400 fő jelenlétében, augusztus 21-én ünnepelte a São Paulo-i magyar kolónia Szent István napját a Szent Imre Kollégiumban. Az ünnepség 10 órakor kezdődött a hagyományos zászló-felvonással, majd a közönség szent énekeket kantálva bevonult a Kollégium dísztermébe, hogy résztvegyen a szentmisén. A szertartást Juhász-Laczik Albin pannonhalmi apát végezte. Szentbeszédében megható szavakkal méltatta István király történelmi jelentőségét. A mise végeztével, rövid szünet után kezdődött az ünnepi műsor.

Elsőnek Linka Ödön atya meleg szavakkal köszöntötte a közönséget, majd bevezető számként hallottuk Jáki Ákosné előadásában Bartók Mikrokozmosz című igen nehéz zongoraszáját, amit Mirjam bravúros tudással és mély átérzéssel interpretált.

Ezt követően a vendégszereplő *Rezeda* citeraegyüttes csillogtatta meg különös művészetét. A nyolc tagú, fiúkból és lányokból álló kis csoport soha sem látott - hallott pengető, dörzsölő, tekerő ősi hangszeren népdalokat, és középkori egyházi énekeket adott elő, amit a

közönség nagy érdeklődéssel hallgatott. Ezután került sor a táncegyüttesek bemutatójára. A São Paulo-i Zrínyi és Pántlika népi táncegyüttesek, valamint a budapesti világhírű Csillagszemű Gyermekegyüttes fiatal, valóban csillogó szemű reprezentánsai egymással karöltve szebbnél szebb számokkal bűvölték el a publikumot, mely a csaknem egyórás bemutatót szünni nem akaró vastappsal jutalmazta. Külön figyelmet érdemelt a Zrínyiek újító Mezőségi Tánc koreográfiája. A bemozdói tisztséget a szimpatikus házaspár, Kiss Sanyi és Editke látták el könnyed és magabiztos fellépésükkel.

A lelki táplálékokkal való feltöltődés után következett az immár korgó testiek kielégítése. A kitűnő ebédet Tirczka Lizi, Lajtavári Marika és jónéhány önkéntes kiváló házaszszyon áldozatkész mukája biztosította, és a feltálat ízletes kolozsvári káposzta pedig azt bizonyította, hogy nemcsak történelmi hagyományaink, hanem a magyar konyhaművészet ápolása is még jó kezekben van!

Nemo

A zsúfolásig telt díszterem

Mi lenne velünk önkéntesek nélkül?

A Szolidaritás tüze

Simon Bálint Cserkészpark, 2005. augusztus 20.

Az élet viszontagságai szétszórtak bennünket a nagyvilágba, de tudatunkban mégis együtt vagyunk, a szívünk együtt dobog. ezt külön-külön mindig éreztük, de most van egy napunk, amikor ezt ki is fejezzük. ez a nap, a Szolidaritás Napja: augusztus 20. Szinte egy láthatatlan láncon keresztül összeérkezünk, és üzenünk a világ bármely tájáról az elszakadt területen élő magyaroknak, az otthoniakkal együtt. Talán úgy is mondhatnánk, hogy az otthonélők és mi, a gyökértelen magyarok együtt üzenünk az elszakított magyaroknak.

Az idén cserkészeink üzentek, fáklyafény mellett: "Havasok itt vagyunk! Havasok halljátok a venezuelai, argentin, brazíliában élők üzenetét! Halljátok havasok az üzenetünket!

A cserkészünk hangja, aki most jött vissza Erdélyből kitűnt a többiekéből!

A fáklyák mellett tábortűz lobogott, majd népdalokat énekeltünk, jó műsort is élvezhettünk. kiscserkésztől –vezetőig, harmadik generációs Brazíliában született magyar fiataloktól nagyszülőig. Ez alkalommal együtt ünnepeltünk az itt tartózkodó magyar fiatalokkal, a Csillagszeműekkel. A végén szeretetkört alkotva kezünk egybefonódott és együtt énekeltük el a Himnuszot. A résztvevőket szeretettel meghívták szalonnasütésre a cserkészek, ami a gyomrainkat is összefonta!

Méltóan kapcsolódtunk a világ többi részéhez a szolidaritás napján!

Ez történt...

június

Hatan a Ropogósok közül Magyarországon voltak júniusban. Nagy boldogság volt az együttlét magyar földön, nehezen tudták elhinni, hogy az igaz volt. A jelszó lett, hogy "ITT VAGYUNK!" Voltak akik Svédországot látogatták meg, volt aki Erdélyben járt, voltak akik Magyarországot járták be. Nem maradt el az otthoni Ropogós Egylettel való találkozás sem, ahová a Brazíliából visszatért magyarok és barátai is eljöttek.

A felejthetetlen heteket szívesen idézik fel ma is, mesélnek róla, és remélik, hogy a jövőben újra részük lehet ilyen nagyszerű élményben!

(élménybeszámolókat lásd a 6-7. oldalon)

június 2.

Öregcserkészek és Barátaik Köre vacsoráját a Pántlika Együttes koordinátora, Pedro M. da Silva hivatalos indiai útjáról szóló beszámolója színesítette.

június 4.

Koltai Gábor: *Trianon* című filmjének levetítése a Magyar Házban.

június 4.

A Sao Paulo Állami Szimfonikus Együttes Marosi László vezényletével Seidl és Lendvay műveket mutatott be. A résztvevőknek alkalmuk volt arra, hogy találkozzanak a magyar zeneszerzővel, Lendvay Kamilloval, és élvezhették a karmester szabad stílusát, kitűnő humorát, aki a darabok közt különféle információkkal látta el a közönséget.

BALÁZS PÉTER OTTHON

Ismeri a Szeretetházat? Nem zárda ez, se nem kórház! OTTHONt igyekszünk teremteni, ahol az idősek méltó módon élhetnek társaikkal. Mielőtt dönt, jöjjön és ismerjen meg minket!

Rua Ribeiro de Moraes, 952 Freguesia do Ó, São Paulo – SP
Ha több információt szeretne, hívja az 55 11 3849-0293 telefonszámot!

Ez történt...

június 6.

Elhunyt Tóth Veremund OSB, a 36. sz. Dobó Katica cs.cs. örökös „Parnok Ura”.

A cserkészletben betöltött szerepével, ill. az irodalom és a népdalok iránti szeretetével személyisége meghatározó volt közösségünk életében. Tóth Veremundot ugyanezen a napon helyezték örök nyugalomra az Apátság kriptájában.

Jó munkát, jó munkát, jó éjszakát!

(lásd cikk a 13. oldalon)

június 11.

Táncház: Ez évben második alkalommal táncolt együtt kicsi és nagy, öreg és fiatal. A Pántlika és a Zrínyi táncgyűttes fiatal táncosainak vezetésével a résztvevők újra megismerkedhettek néhány tánccal a magyar néptánc széles spektrumából.

június 18.

A Könyves Kálmán Szabadegyetem soron következő előadását a József Attila centenáriumnak szentelte. Az előadó, Dr. Vajda Gyula új, érdekes megvilágításba helyezte a költő életét: József Attilának nem irodalmi jelentőségét kívánta értékelni, hanem

ARANYKÖPÉSEK

A titoktartás egy olyan szilárd halmazállapotú anyag, amely alkoholban oldódik.

Már előző életemben sem hittem a lélekvándorlásban.

A számítógépek sohasem fogják átvenni a könyvek szerepét. Nem állhatsz rá egy floppy lemezre, hogy elérj valamit egy magas polcon.

Vegetáriánus = régi indián szó. Jelentése: béna vadász.

Ha nem lenne utolsó pillanat, akkor semmi sem készülne el.

Újra otthon!

Amikor a repülőgép a Magyarország feletti felhőkbe ér, ez a tudat már megremegetti a szívemet, és ha a gép kerekei már meg is érintik a magyar földet, a szívem majd kiugrik a helyéről. Néha mogorva útlevelkezelőhöz kerülök, de én csak mosolygok reá, mert úgysem tud olyat tenni, amivel elronthatná a boldogságomat. Végül ő csodálkozik a legjobban, hogy a morcosan visszaadott útlevelemet mégis boldogan köszönöm meg, hisz ezzel bejutottam abba az országba, ahová minden lényemmel vágyom, hisz oda tartozom. Aztán persze nagy boldogság a ránk várakozó szeretteinket viszontlátni, átadni a kis ajándékainkat. Szüntelen megcsodálom Brazília népművészetének gazdagságát, amikor egy-egy szép fél-drágakövet, vagy csodás fadaragványt átadok. Itt fel sem tűnik mindez az embernek, de odahaza szembesülünk vele, amikor a megajándékozottak őszinte elismeréssel csodálják meg őket.

Otthon mindig el kell menni, meg kell nézni azokat a helyeket, amiket nem lehet eleget csodálni, mint például a **budai Várat**, a **Lánchídat**, a **Parlamentet**, a **Margit-szigetet**, a **Hősök terét**, a **Városligetet** és még lehetne sorolni őket. De nem elég csupán nappal elmenni, el kell menni este is. Nem hiába mondja a dal: "Látta-e már Budapestet éjjel, jöjjön el és tekintsen majd széjjel...", mert este a kivilágított város olyan, mint egy ékszer, sőt szebb is annál. Nem lehet betelni vele!!!

De meg kell nézni újdonságokat is, mint például az idén márciusban felavatott **Művészetek Palotáját**. Az épület maga kívülről talán egy kicsit szögletesnek tűnik, legalábbis a gyönyörű új Nemzeti Színházunkhoz képest, de egy csapásra megváltozik a véleményünk, ha bemegyünk, mert lenyűgözően szép és modern, és megfelel a legkorszerűbb műszaki követelményeknek. Egész évben üzemel, így aki júliusban, augusztusban megy Magyarországra, a szabadtéri színpadi előadások mellett élvezheti ennek a palotának is a műsorait.

Szerintem a legszebb a Hangversenyterem, de a Fesztivál terem is nagyon szép. Míg a Hangversenyteremben komolyzenét hallhatunk, addig a Fesztivál teremben: musicalt, rock operát, popkoncerteket, popénekeseket, balettet, modern- és népitáncot láthatunk. Ezen a nyáron például az "Egri csillagok" musical ment fergeteges sikerrel a Fesztivál teremben. A popénekesek külön hangsúlyozzák örömeiket, hogy ők is helyet kaptak a Művészetek Palotájában.

A műsor után, ahogy lejövünk a lépcsőkön, tekintetünk a kivilágított **Dunaparra** terelődik: megjéjve láthatjuk a **Gellért-hegyet** a Citadellával, a kivilágított hidakat, a **Nemzeti Színházat**. Az ötödik emeleten lévő teraszról a kilátás talán még elragadóbb. Ott hallhatjuk Liszt Rapszódiaját, vagy Hány János Toborzóját, melyeknek ütemére az épület kivilágítása változik. Lent ez a látvány még szebb, mert a szökőkutak ugyancsak a zene ritmusára változnak, táncolnak. Kávészatunk színház előtt vagy után, vagy akár vacsorázhatunk is ott helyben, a színház után, a teraszokon gyönyörködve a kilátásban.

A Ludwig múzeum is nagy teret kapott ugyanebben a kultúrpalotában, ahol szintén hosszú órákat lehet eltölteni.

A Budavárban éppen egy Munkácsy kiállítást lehetett megnézni. Hosszúak voltak a sorok, nehéz volt bejutni, a nagy érdeklődés miatt meg is hosszabbították a kiállítást. A színházak mostanság is tömve vannak. Az **Operettben** Rómeo és Júlia musicalt, a **Vígszínházban** az Operaház Fantomját játszották telházal, a magyar operettre, a Lili bárónőre jegyet sem lehetett kapni. A külföldieknek csodás estét nyújt még az "**Interoperett koncert**" a Belvárosi színházban, na meg a **Zeneakadémián** rendezett "Keringő és Operett" est, ahol a "Music World" női szimfonikus zenekara díszmagyarban muzsikál. A **szabadtéri színházak** műsorai közt nehéz választani. Csodálatosak a vidéki színházak és a szabadtéri programok. **Miskolcon a Nemzetközi Operafesztiválon** a világ legnagyobbjai szerepeltek lenyűgözően szép színházukban, ahová csak estélyi ruha méltó a bemenetelhez. A **szegedi szabadtéri játékok** felülmúlhatatlanok. Sokan jönnek az elcsatolt területekről magyar színtársulatok vendégszerepelni Magyarországra nagy sikerrel. Ugyancsak sokat szerepelnek a magyar színészek az elcsatolt területeken.

Nagy élmény a **Budapesti Fesztivál**, ami csodás tűzijátékkal fejeződik be, amit a Lánchídról csodálhatnak meg a nézők, ugyanis ilyenkor a hídon tilos autóval közlekedni. A sok színben játszó híd messziről is csodás látvány!

Igazat adhatunk az éneknek, hogy "Budapest szebb lett, mint volt régen..."

Budavári Hilda

Erdélyben magyar szívvel

Ennek a beszámolónak nem az a célja, hogy Erdélyt megismertesse a Kedves Olvasókkal, hanem megosztani azokat az érzéseket, amik felkavarodnak bennünk, amikor ezt az elszakított országrészt járjuk.

Már a határnál elszorul a szívünk: szigorú az ellenőrzés, talán azért is, mert most ott egyúttal az Európai Unió határát is átlépjük.

Határozottan megállapítható, hogy Erdélyország csodálatosan szép. Otthon érezzük magunkat a városokban, mivel épületeinek stílusa azonos a mi városaink stílusával. Szinte furcsa, hogy ebben a környezetben nem magyar szót hallunk az utcán. A falvak házai is emlékeztetnek a mi hagyományos falvainkra. Vidéken többször is megpillanthatunk népviseletbe öltözött fiúkat, lányokat, öreg néniket. Fekete ruhájukban, bekötött fejükkel épp olyanok, mint a magyar falvakban élők. A kapuk azonban – különösen Székelyföldön – eltérnek a mi kapuinktól, ott a tipikus székelykapuk sokaságát láthatjuk: régieket, újakat, ápoltakat és elhanyagoltakat, színeseket, vagy egyszínűeket, de mind megcsodálandóak.

A települések templomai már messziről kitérnek. Kívülről-belülről ragyognak. Azzal, hogy az újabban ott nyomuló ortodox egyház egyre-másra építkezik, versenyre készíti az őshonos lakosságot is. Rájöttek, hogy a templom az Ő menedékük, és egyúttal nyelvük megőrzője is. Ezeket úgy ápolják, mint legnagyobb kincseiket. Mi, otthoni magyarok ezt 1950 felé éreztük, amikor a Rákosi - korszakban nem volt tanácsos templomba járni, és a magyar hazafias versek, könyvek legszebbjei tiltva voltak. Akkor éreztük és tettük ezt, amit most ott láttunk.

Farkaslakán büszkén újságolták, hogy várják a püspököt, hogy felavassa az újonnan épített ravatalozót. A falu

népe gyűjtötte össze rá a pénzt és saját erejéből építette. Állítólag Tamási Áron nővérét fogják ott elsőként felravatalozni. A templomuk is olyan tip-top állapotban van, mintha most épült volna, pedig 1700 óta áll. A síroknál, mindenütt friss virág, koszorú, piros-fehér-zöld szalaggal átkötve. Legdrágább értékük a magyar nyelv. Oly szépen és ízesen beszélnek magyarul Tamási Áron szülőföldjén, hogy az embernek a lelke is megsajdul tőle.

Gyönyörködhetünk a népi hagyományokban, a kerámiában, a fafaragásokban, szöttesekben, kézimunkákban, népviseletekben. Az árusoknál könyvek, versek sokadalma is kapható, szinte teherautóval kellene menni, hogy megvegyünk mindent, amit szeretnénk (persze azért pénz is kell hozzá). A frissen készített és sokféle ízesítésű erdélyi kürtöskalács sütésénél mindig hosszú sorokat találunk, mert rendkívül finom és különleges készítmény.

Szembetűnőek egyes falvakban, például Bánffyhunyadon, a mostanában épült "cifra"-paloták. Valóban, olyan cifrák ezek a bádoggal fedett emeletes, soktornyú házak, hogy meg kell állni megcsodálni, mert egyedülállóak, maharadzsák hivalkodására emlékeztetőek. A tulajdonosaik újjgazdag cigányok, vagy ahogy mostanában nevezik őket: romák. Talán sokadízigen is a génjeikben hordozzák a letagadhatatlan indiai eredetet.

Bizony, felkavart érzéssel utaztuk végig a bámulatosan szép tájakat, hol aggódva, hol boldogan, vagy reménytelenül reménykedve, de mély tisztelettel megcsodálva ezt a sokat szenvedett népet.

A Székely Himnusz szavai találjanak visszhangra: "Ne hagyj elveszni Erdélyt, Istenünk!"

Budavári Hilda

Ez történt...

életrajzi motívumokra, tragikus végzetére helyezte a hangsúlyt.

június 19.

A Pántlika Táncegyüttes fellépése a Memorial do Imigrante-nál.

június 24.

20 éves a Magyar Ház. A fontos napra körlevél emlékeztette közösségünk minden, a Magyar Szövetség adatbázisában szereplő tagját.

(lásd cikk a 12. oldalon)

június 25.

Festa Junina a Balázs Péter Idősek Otthonában. Nagy szeretetben, testvériességben és családi légkörben zajlott az ez évi ünneplés. A „mindenki hozzon valamit” jelige gasztronómiai sokszínűséget eredményezett. Az otthon Igazgatósága különösen köszöni, hogy Maris Zsolt Főkonzul Úr is megtisztelte jelenlétével az ünnepséget, mellyel újra bizonyította szolidáris beállítottságát és közösségünkbe való integráltságát.

június 30.

A Magyar Nőszövetség ebédrel, tombolával, és más érdekes programokkal összekötött találkozója a Magyar Házban.

július 7.

Öregcserkészek és Barátaik vacsorája, melyen Piller Éva tartott megemlékezést a június 6-án elhunyt Tóth Veremund atya tiszteletére, aki hosszú éveken keresztül vezette a 36. sz. Dobó Katica Cserkészcsapatot.

(lásd cikk a 13. oldalon)

július 10-augusztus 28.

Thomaz Farkas „*Brasil e Brasileiros*” című kiállítás a

Ez történt...

Pinacoteca do Estado São Paulo Múzeumban.

július 14.

Örömteljes esemény a magyar közösség életében: megszületett Lars Dávid a Híradó önkéntes szerkesztőjének, Szűcs Ritának, és Hollandia São Paulo-i konzuljának, Hans Molenkampnak az első kisfia. Együtt örvendünk a boldog családdal, kívánva sok-sok örömet, egészséget mindhármuknak!

július 14-23.

A Dél-Amerikai Magyar Cserkészek Szövetsége újra megrendezte Argentínában az őrsvetőképző tábort. A cserkészek életében ez nagyon fontos fordulópont. Négy harmadik generációs 'brazil' fiatal készült már hónapok óta nagy elszántsággal a vizsgára, melyen Magyarország irodalmával, földrajzával, hagyományával és történelmével kapcsolatos tudásuk mellett számot adtak specifikus cserkésztudásukról is. Mind a négy fiatal sikerrel vette az akadályokat. Megérdemlik, hogy nevüket mindenki megismerje: Az új brazil őrsvetők: Budavári Klára, Bircak Patrícia, Fekete Zsófia és Yamashita Szabó Tamás.

(élménybeszámolókat lásd a 8. oldalon)

július 30.

A Magyar Nőszövetség újabb összejövetele a Centro Britanico-ban. Az ízletes ebéd elfogyasztása után a halhatatlan operaénekes, Maria Callas operafelvételeit tekintették meg videón.

Cserkészeink sikeresen vizsgáztak, kiképezték őket az őrsvetőképző táborban, Argentínában. Cserkésztisztünk résztvett a Fillmore Jubileumi Táborban. Gratulálunk!

Cserkészeink beszámolóit az alábbiakban olvashatják *javítás nélkül, eredetiben.*

Őrsvetőképző tábor Argentínában

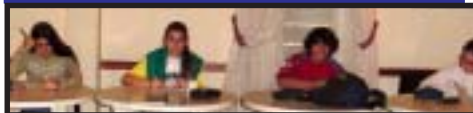
Az Argentínai utazásunk, nagyon jó volt. Sokat tanultunk, sokat muladtunk, sokat nevedtünk, sok új barátokat csináltunk, és sokal magyarabbak lettünk.

Ezek az új magyar cserkész barátokkal, olyan barátságot köttünk, hogy az idővel se lehetne lebontani. Én az észrevettem, hogy a saú pauloi magyar cserkész barátaimal már olyan nagy barátságot köttöttem, hogy nagyon jól ismerjük egymást, ugys ha mesze lakunk. Én Curitibában lakok, és ezért nem mindig tudok menni. Most észrevettem, hogy velük nőtem, például, a Fekete Sofiával, már 13-éve barátságot köttöttem. És ez a tábor, nem csak azt tanította hogy hogy kel az őrsi tagokkal kezelni, de az emberekkel, hogy kel kezelni, ez a régi barátaimmal, olyan sok dolgokat tanultam tőlük, a viselkedésükről, együtt szenvedtünk, akkor ezért a táborból, inkább mint testvérek jöttünk vissza, mint ős.

Én azt gondolom, hogy nekünk olyan nagy lehetőség volt, hogy emberekkel legyünk, akik ugyanazt a "realidade-t" mint mi élnek, fél magyar, fél brazil, vagy argentin, vagy venéz, és ez csinálja, hogy körülbelül ugyan egy gondolkodjunk. Azt tanultuk, hogy hogy fogjuk előre vinni a magyarságot, ami nekünk is átadták, nem könnyű ezt csinálni, de most hogy igazi őrsvetők vagyunk, akarjuk vagy nem, ezt kell csinálni, ez volt amit tanítottak a táborban, mert ha nem, hogy ha csak a cserkész tudásu dolgokat akarjuk át adni a tagunknak, akkor egy normális brazil csapatban lenne helyünk, és ez különbözteti a magyar őrsvetők, vezetők, segédtiszték és tiszték, nem csak a cserkész tudásu dolgokat át adjuk, ha nem a magyar tudást is, és ezt különbözteti a magyar cserkészetet a brazil cserkészettről, a magyar cserkészet, nem csak emberekből emberek akkor "formálni", de magyarabb magyarok.

És ez volt a legfontosabb dolog a mit tanultam az őrsvetői képző táborban Argentínában 2005-ben.

Yamashita Szabó Tamás

Jubileumi Tábor Fillmoreban

Augusztus 4-től 14-ig Fillmore-ban (New York állam, USA) történt a Jubi tábor, ami 5 évenként van Észak- és Dél Amerikában.

A tábor 10 napja alatt, aminek a témája a Lovagok volt, több száz apod cserkész volt szétosztva 3 lány és 3 fiú táborra, mellettük program törzs és család táborra, ami összesen 624 cserkészt jelentett, akik készültek a lovagok (vezetők) és a lovagmesterek (rajvezetők) segítségével, hogy lovagok legyenek, hogy Nagy Lajos királyt védjék az ő legnagyobb ellenségétől: Viscontitól (Velence).

A tábor nagy élmény volt, hogy megismerjek új barátokat, cseréljek ötleteket ausztrál, német, magyar, kanadai, argentin és több ország cserkészeivel, akik most új barátaim lettek.

Ez a kaland folytatódik, mivel Argentínában lesz a dél-amerikai Jubi tábor 2006-ban, január 4-től 15-ig San Martin de Los Andes-ban, ahová minden nagy cserkészt meghívunk, beleértve a regősöket is.

Remélem, mindenki el fog tudni menni, egy ilyen szép élményt átélni!

Szeretném ismertetni a cserkészek honlapját:

www.kmcssz.org

Bester Alessandra

Magyarságismereti vizsga

Sok tanulás után megjött a "Nagy Vizsga nap". Sokat izgultunk, de ugy is sikerült megcsinálni a több mint 30 lapos vizsgát! Ez után jobban éreztünk magunkat, már tudtunk jobban mosolyogni és lélegezni. Az ő.v. tábor Argentínában tök jó volt. Élveztünk mindegyik percek... sok barátok szereztünk, sokat mulattunk, szorakoztunk, neveltünk, tanultunk, fáztunk és énekeltünk. Ez mind csak történt mért a mi tanárunk Piller Évabá, Kokron Edit és Kiss Sándor (türelmes emberek – angyalok!) minket tanították magyarságismeret és cserkésztudás ismeret! Köszönjük szépen, ti miatok most őrsvetők vagyunk! Persze hogy meg kell köszöni a Bester Alessandrat is... vellünk volt a táborban és sok segítség adta nekünk. Azt is akarok köszöni a legjobb szülőknél, nagyszülőknél.

Mentem Argentínába, és olyan boldogan jöttem vissza! Jó munkát!

Budavári Klára

(már őrsvető vagyok!)

A 2005. évi III. Táncház

A legutóbbi Táncház vonzerejét megsokszorozta a Magyarországról érkezett Csillagszemű gyermeknéptáncgyűttes jelenléte. A Csillagszemű együttes honlapján a következőt olvashatjuk:

„A Csillagszemű Gyermektáncgyűttes az a táncpedagógiai műhely, amelyben a gyermekek a néptáncot anyanyelvükön tanulják. Tímár Sándor koreográfus és felesége Böske 1993-ban hozták létre a Magyarországon és Európában is egyedülálló együttest, amelyben 350 gyermeket foglalkoztatnak már 3 éves kortól.

Az oktatás a Tímár módszer segítségével történik, amely módszer a néptánc világában azt jelenti, amit a Kodály módszer a zenében.

Ennek lényege, hogy minél több gyermek minél kisebb korban ismerkedjen meg a még elevenen élő néptánc és népzene hagyományával, nemcsak a színpadi megjelenítés által és muzeális értéként, hanem mint megélt tapasztalat épüljön be a mindennapi életünkbe. Erre az eleven élményre - csodálatos nevelő ereje és közösségteremtő hatása miatt - különösen a felnövekvő nemzedéknek van szüksége.”

Csodálatos látvány, amikor a több mint száztagú együttes teljes élet-erővel betölti a Magyar Állami Operaház színpadát, és fergeteges sikerrel táncolnak magyar népi táncot....és most itt voltak közöttünk. Velük egy sorban táncolhattunk öregek, fiatalok, olyanok is, akik akkor tanulták a lépéseket, vagy akik már majdnem úgy járták, mint ők. Igen, mert büszkén mondhatjuk, hogy a São Paulo-i táncosaink sem maradtak le, párt tudtak alkotni a

hivatásos táncosokkal. Ragyogtak, élvezték, hogy mit tudnak. Mi meg csak gyönyörködve álméltkodtunk, nem tudtunk betelni velük. Még most is nehéz felfogni, hogy mindaz igaz volt, amit láttunk! Nem beszélve arról, hogy az ő vezetésükkel táncoltunk!

Nem mondom, egy kicsit vonakodtunk beállni közéjük, mert féltünk, hogy hátráltatjuk őket, de kedvességük, biztatásuk felbátorított bennünket, és követni próbáltuk a lépéseket. Kétszeres volt a siker-élmény, amikor még az iramot is tudtuk tartani velük. Meg kell mondani, ebben is - hivatásuknak megfelelően - úgy vezették a Táncházat, hogy egyszerűnek tűnjenek a lépések, ezáltal is bátorították, vonzották a résztvevőket. A kör egyre nőtt, már el sem fértünk a teremben. Belső kört kellett kialakítani és úgy jártuk a táncot.

A szünetekben választhattunk, hogy felfrissüljünk, falatozzunk, vagy tovább gyönyörködjünk a fáradhatatlan fiatalok legényesében, vagy páros táncában. A választás nem volt könnyű, hisz' számtalan finomság csábította a falatozni vágyókat. Dicséret illeti a kiváló kiszolgálást, az önfeláldozó munkát, a pénztárostól kezdve a lángos sütőjén keresztül a kiszolgálókig!

A siker persze mindig a közönségen is múlik, de elengedhetetlen a jó szervezés, a hatékony közhírré tétel és az önfeláldozó munka. Ebben a Táncházban mindezt megkaptuk, és még büszkén töltekezhettünk is a saját tánckulturánk élvezetével.

Nem hiába, ez a magyar tánc!

Ez történt...

augusztus 4.

Öregcserkészek és Barátaik vacsorája, melynek keretében Kokron Edith beszámolt manausi utazásáról.

augusztus 11.

Az Erkel Duó (Mező László-cselló, és Roberta Arruda-hegedű) fellépése a Magyar Főkonzulátus és a Szent Imre Kollégium szervezésében. Színvonalas műsorukon Bach, Ligeti György, Villa-Lobos és Kodály művei szerepeltek. Az előadás után kórtél várta a résztvevőket.

augusztus 13.

Táncház a Csillagszemű Együttes részvételével. A híres együttes 16 tagja 'diktálta a tempót' a legutóbbi Táncházban, ahol több mint 100 táncos lábú honfitárs gyűlt össze a magyar népzene élvezetére.

(lásd cikk a 9. oldalon)

augusztus 14.

A Vila Anastácio-i Szent István Parókia ünnepsége névadója tiszteletére. A szentmise után a Pántlika és a Csillagszemű néptáncsoportok bemutatója, majd reggeli következett.

(lásd cikk a 3. oldalon)

augusztus 14-szeptember 11.

Vértés Zoltán szobrászművész kiállítása a MUBE Múzeumban. (Museu Brasileiro de Esculturas)

augusztus 18.

A Magyar Nőszövetség havonként esedékes összejövetelét ez alkalommal a Magyar Házban tartották ebédvel, tombolával és sok nevetéssel.

Amennyiben Ön is szeretne ÖNKÉNTESKÉNT tevékenykedni, kérjük, hívja Árpádot a 9688-7426, 4439-8547 telefonszámokon, vagy az Segélyegyletet a 3849-0293 telefonszámon.

Ez történt...

augusztus 20.

A Könyves Kálmán Szabadegyetem soron következő előadását a Budapestről nem régiben visszatért Balogh Ferenc Konzul Úr tartotta a magyarországi belpolitikai helyzetről.

augusztus 20.

A Szolidaritás tüze.

(lásd cikk az 5. oldalon)

augusztus 21.

Ezen a napon rendezte a Szent István Magyar Kápolna a hagyományos augusztus 20-i Szent István napi megemlékezést a Szent Imre Kollégiumban. A zászlófelvonás után körmenet, majd szentmise következett, melyet Juhász-Laczik Albin, pannonhalmi O.S.B. celebrált. Az ünnepi műsor fényét növelte a Pántlika, a Zrínyi és a Csillagszemű néptáncgyűttesek; a Dunaszegről érkezett Rezeda népzenei együttes; és Jáki Míriam zongorista előadása. Befejezésként Tirczka Lizi és Lajtavári Marika „konyhafőnökségével” készült ízletes magyaros ebédet ízlelhetek a résztvevők. A szervezők köszönik a több mint 500 résztvevő lelkes jelenlétét, a magyar közösség együttműködését és önkéntes munkáját.

(lásd cikk a 4. oldalon)

augusztus 27.

A 49. alkalommal megrendezett Magyar Bál ebben az évben újabb érdekességgel vonzotta a magyar közösség tagjait: Koktél keretében és a Rezeda népzenei kíséretében bemutatták a magyar kolónia új honlapját. www.ahungara.org.br. A nyitótáncot a Pántlika (Brazília) és a Csillagszemű (Magyarország) együttesek táncosai együtt táncolták. A jó hangulatú bál hajnalig tartott.

(lásd cikk az 1.+ 10. oldalon)

(folytatás az első oldalról)

A 49. Magyar Bál már a második, amelyet a Segélyegylet jelenlegi vezetősége rendezett. Már előre tudtuk, hogy milyen nehézségekkel nézünk szembe. De ismertük a sok-sok munkát vállaló önkénteseinket. Így sem volt könnyű mindenről idejében gondoskodni: étlapot összeállítani (nem magyar ételt választottunk gyakorlati és anyagi nehézségek miatt); megtárgyalni a zenekarral a programot (kihagytuk a csárdást, hogy meglássuk mi a viszhang?); kiszámítani a költségeket; megvárni a védnökök jelentkezését; kinyomtatni és szétküldeni a meghívókat (anyagi okok miatt az idén nem volt színes a meghívó); tárgyalni a teremről; megtervezni az asztalok elhelyezését; igyekezni minden új váratlan problémát elkerülni; megtartani a jókedvet, és párhuzamosan mindezzel valami újat nyújtani a São Pauló-i magyarságnak: a bál előtt egy koktél kínálni a résztvevőknek a Segélyegylet új arculatának hivatalos felavatása alkalmából.

Az ideai magyar bálnak volt egy nem várt jellemzője is: immár másodszor az évszázadban, és valószínűleg egyúttal a bál történetében, a magyar közösség nem tudott 'első bálozókat' bemutatni.

Még mielőtt szomorkodnánk ezen a tényen (ami igazából akár el is homályosíthatná akármilyen hasonló esemény fényét), az Olvasó figyelmét szeretnénk felhívni egy kérdésre: Vajon véletlenül történt, független és elszigetelt esemény-e ez, vagy magyar közösségünk beolvadásának egyik tünete?

Erre a kérdésre maga a brazíliai magyar közösség fog jövőre választ adni. 2006 augusztusában fogjuk megélni az 50. Magyar Szeretetbált. Már most nagy lelkesedéssel tervezzük: magyarokat, brazilokat és mindenféle nemzetiségűeket szívesen várunk, hogy felejthetetlen élmény legyen mindannyiunk számára (csárdást is fog játszani a zenekar)!!!

Koszka Árpád

A Csillagszeműek elbúcsúztak!

Minden elmúlik egyszer! Minden jó, ha a vége jó!

Ezek a közmondásaink, és bizony a Csillagszeműekkel sem volt másképen. A sok szép és jó elmúlt, de mi sok-sok felejthetetlen élménnyel gyarapodtunk, amikről már részben beszámoltunk.

Köszönetet szeretnénk mondani a "pótszülőknék", akik otthont nyújtottak a kis csillagoknak, a szervezőknék, akiknek mindenre kiterjedt a figyelmük, hogy a lehető legtöbbet nyújtsák, a lehető legtöbbet láthassanak és még szórakozhassanak is itt Braziliában a Csillagszeműek!

Köszönjük a Csillagszemű Táncgyűttes csodálatos Gálaestjét a Pántlika ragyogó részvételével, amiben azt hirdették, hogy "Mert mibennünk zeng a lélek", de hála az elragadtató műsornak bennünk viszhangot kapott és bennünk is zengett a lélek, köszönet, hogy beragyogták az esténket!

A VISZONTLÁTÁSRA!

Orsovai Pál (1933 - 2005)

Pali is itt hagyott bennünket. Halálának híre nem csupán családját, rokonságát és széles baráti körét borította gyászba, hanem magát a Magyar Segélyegyletet is, amelynek állandó segítőtje, de még inkább támogatója, mint csupán tagja volt. És ezt a kapcsolatot Ő nagyon komolyan vette. Mindig jelen volt, ahol segíteni lehetett: szinte szavajárása volt a kérdés, amint bármelyikünkkel találkozott: "Miben segíthetek?" Pirostojás-ünnepélyeken napestig sütötte a churrasco-t a Szeretetház udvarán, büszkén kínálta munkájának eredményét. Évről-évre élénk részt vállalt a Szeretetház előkészítésében, fogadva az érkező vendégeket. Szinte azt mondhatjuk, "hobby"-ja volt mások megsegítése. Nekem és családomnak nem csupán barátunk és honfitársunk volt, hanem

az a bizonyos kötődés vonzott hozzá, amely csak az együtt, ugyanazon a hajón kivándoroltaknak sajátja. Szüleivel, két testvérevel és rokonokkal együtt, serdülő korban, 1948 május 10-én érkezett mint emigráns, a Rio de Janeiro-i Virágok Szigetére. Több mint fél évszázaddal később, 1999. április 24-én tizenhatan ültünk a Magyar Ház termében, a 196. bibliaórán. A Tíz Parancsolat volt a téma. Egyszer csak nyílt az ajtó, és váratlanul, mondhatni véletlenül, benyitott Orsovai Pali. Meglepődve nézett körül, köszönt mindenkinek, s nem kellett biztatnunk, mindjárt leült közénk. Attól kezdve szorgalmas, állandó tagja volt a bibliakörnek. Mindig nagyon korán érkezett, a bejáratnál várt minket, hogy nyissa a kaput. Inkább hallgatag volt mint beszédes, de szorgalmasan és kedvesen kínálta az enni- és innivalót.

A Bibliakör fennállásának 20. évfordulóját ünnepeltük, amikor az ebédnél, szalagról játszott magyar muzsikával lepte meg a jelenlévőket, hogy ezzel is örömet szerezzen. Akkor mi még nem is sejtettük, hogy utoljára volt velünk.

A következő bibliaórákon nem jelent meg. Hiányzásának oka csak súlyos betegség lehetett. Semmi más nem tartotta volna vissza a Segélyegylettől, sem kis csoportunktól, ahol mindig olyan jól érezte magát. Több éven át szanatóriumi ápolásra szorult, augusztus 21-én bekövetkezett haláláig.

Pali jósága és kedvessége megmarad emlékezetünkben.

Ráth Károly

950 éves a Tihanyi Apátság

A tihanyi bencés monostort I. András király (1046-1060) 1055-ben alapította Szent Ányos és Szűz Mária tiszteletére. Az alapító királyt itt temették el 1060-ban.

A kolostor alapító oklevele a legrégebbi, eredeti formájában fennmaradt magyarországi oklevél, melynek latin nyelvű szövegében magyar szavakat, kifejezéseket is használtak. Ezért a magyar nyelv legrégebb írásos emléke is.

† ELHUNYTAK

2005.

június 6. Tóth Veremund Antal O.S.B.

június 14. Marthe Petry

június 17. Jancsó Ivo Stephan

június 27. Báró Ferenc von Kuhn (Budapest)

július 22. Káldy Valéria (Szeretetház)

augusztus 21. Orsovai Pál

szeptember 16. Lady Duncan (Vangel Etelka)

szeptember 23. özv. Solti Béláné Tamm Gabriella (Figueira Branca)

Az Úr fogadja Öket kegyelmébe!

20 éves a Magyar Ház

A Magyar Ház alakuló közgyűlése 1985. június 24-én zajlott le. Az akkor létezett, és aktívan működő 27 magyar egyesület-intézmény küldöttei megvitatták és megszavazták a Magyar Ház Működési Szabályzatát és megválasztották az első vezetőséget. Ezzel a Magyar Ház hivatalosan is megkezdte működését.

Ma már kevesen emlékeznek arra a nagy munkára és erőfeszítésre, ami ezt az alakuló közgyűlést megelőzte és lehetővé tette. Nemcsak az anyagi feltételeket kellett előteremteni, de le kellett győzni bizalmatlanságot, társadalmi és politikai ellentéteket és előítéleteket. São Paulo akkori magyar intézményei nem tartottak össze, a magyarok gyakran nem is érintkeztek egymással és még fontos magyar

közügyekben is nehéz volt őket együttműködésre készíteni. A São Paulo-i magyarság korábbi megosztottságának igazából a Magyar Ház létrehozása és működése vetett

véget, és erre az akkori vezetőség tudatosan is törekedett. Ezért mondta ki a Működési Szabályzat IV. pontja, hogy *“a Magyar Ház célja a magyar művelődés, nyelv és nemzeti identitás ápolása és fenntartása és ennek a célkitűzésnek megvalósítására otthont*

nyújt minden magyar intézménynek, egyesületnek”.

Hisszük, hogy az elmúlt 20 esztendőben hűek maradtunk a fenti célkitűzéshez és reméljük, hogy vállalt hivatását a Magyar Ház a jövőben is be fogja tölteni.

A Magyar Házat létrehozó Bizottság tagjai a következők voltak:

Ecsedy Tamás, Előd László, Fejér Szabolcs, Gyárfás Tamás, Hársi Sári, Hegyi Ferenc, Kapos László, Kapos Magda, Kokron Ilona, Koszka Árpád, Lovas Tibor, Martits Gyula, Moriné Kaiser Klára, Nagy Attila, Piller Éva, Piller Gedeon, Saurer Ingrid, Szakmáry Levente, Szarukán András, Tirczkáné Palluch Lizi, Tóth László, Troykó György, Zágón Bertalan.

Idegenek a magyarokról

Amit a magyarság szellemi értékekben a világnak adott, messze kimagaslik sok nagy nemzet teljesítményei közül is. Itt olvasható néhány idézet, hogyan vélekedtek rólunk az elmúlt századokban a világ kiemelkedő szellemiségei.

IBN RUSZTA arab lexikografus és földrajzíró 930 táján írja: *“A magyarok turk fajtájúak és vezérük húszezer lovassal vonul harcba... A magyarok országa bővelkedik fákból és vizekben. Sok szántóföldjük van... Ezek a magyarok szemrevaló és szép külsejű emberek, nagy testűek, vagyonosak és szembetűnően gazdagok, amit kereskedelmüknek köszönhetnek. Ruhájuk selyemből való. Fegyvereik ezüsttel és arannyal vannak kiverve és gyönggyel berakottak.”*

BÖLCS LEO bizánci császár (866-911): *“A magyarok a munkát, a fáradtságot, az égető meleget, fagyot, a hideget, minden nélkülözést tűrnek. Szabadságkedvelők és pompa-kedvelők.”*

LOTHARINGIAI REGINO apát Világkrónikájában (908) írta a magyarokról: *“A fáradságban és harcokban edzetek, testi erejük mérhetetlen... karddal csak keveseket, de sok ezreket ölnek meg nyilakkal, amelyeket olyan ügyesen lönek ki szarujaikból, hogy lövéseik ellen aligha lehet védekezni... Természetük dölyfös, lázadó... természetüknél fogva hallgatagok, későbbiek a cselekvésre, mint a beszédre.”*

BISMARCK német kancellár (1815-1898): *“Különös nép a magyar, de nekem nagyon tetszik.”*

ENRICO FERMI olasz atomfizikus (1901-1954): Amikor Fermi megkérdezték, hogy hisz-e az űrlakókban, azt válaszolta: *“Már itt vannak, magyaroknak nevezik őket!”*

II. PIUS pápa Hunyadi János seregének világjelentőségű nándorfehérvári diadal után (1456) írja III. Frigyes császárhoz küldött levelében: *“Magyarország a kereszténység pajzsa és a nyugati civilizáció védője.”*

G. FERRERO olasz történétíró (1871-?): *“Magyarország ezeréves állam, történelmi és földrajzi egység, évszázadok által összeforrasztva, és belső vonzóerők által összetartva, amit sem fegyver, sem toll máról holnapra föl nem bonthat.”*

THEODORE ROOSEVELT (1858-1919), az Egyesült Államok elnöke, 1910-ben Magyarországon tett látogatásakor kijelentette: *“Az egész civilizált világ adósa Magyarországnak az ő múltjáért.”*

A Segélyegylet **ÖNKÉNTES** segítségét várja!

Fektesse kapacitásait, tehetségét olyan tevékenységbe, mellyel közvetlen, vagy közvetett módon olyanok javát szolgálja, akiknek arra NAGY SZÜKSÉGÜK van! Eligazításért hívja Árpádot a 4439 8547 vagy a 9688 7426 telefonszámon!

Veremund Páter cscst.

MEGEMLÉKEZÉS TÓTH VEREMUND ANTALRÓL

Tóth Veremund Antal született 1922. július 3-án Sopron megye Szakonyban, és 83 éves korában, 57 éves papi szolgálat után, meghalt 2005. június 6-án São Pauló, Brazíliában.

“Veremund 57 éves papi szolgálatából 54-et Brazíliában töltött és 16 évet a Magyar Cserkésznek ajándékozott. (Ez mintegy 30%!)

A Magyar Cserkésznek, vagyis a magyar cserkésznek egyik Sao Paulo-i csapatának, a 36. Dobó Katica leánycserkészcsapatnak, amely csapat Veremund parancsnoksága alatt érte el legmagasabb létszámát, és a clevelandi és torontói magyar leánycserkészcsapatokkal a Külföldi Magyar Cserkészszövetség legnagyobb leánycserkész csapatai voltak”.

Mi, rióiak először csak fényképekből láttuk a kiránduló, portyázó dobókaticák által közrevett parancsnokukat, de aztán egy Vezetőképző tábor alkalmával személyesen is megcsodálhattuk azt a bencéspap-parancsnokot, aki lányaival táborbontás napján “szarkatáncot” járt!

Egy következő Vezetőképző tábor alkalmával, Taboaoban, az 1950-es években, már egy közös élmény kapcsolt minket rióiakat is Veremund táborparancsnokhoz. Egyik este a zászlólevonásnál a napostiszt elkezdi felolvasni az éjjeliőrség beosztását.

Előre kell bocsájtanom, hogy azokban az években még másfajta fegyelem uralkodott a kiképzőtáborokban....

Nos, ezen az estén a napostiszt olvassa szépen a beosztott párokat a feszes “vigyázz”-ban álló népnek:

*10-12-ig Szenttamásy - Jancsó.... jelen
12-2-ig Surányi - Markovics ..... jelen
2-4-ig Kokron – Fejér ..... jelen
4-6-ig Hosszú - Gombert ..... jelen*

... erre egy pillanatnyi csönd majd egy csendes, nevetésbe fulló “jelen” ..... de ezek után aztán kitört az általános nevetés a sorokban, no de köztünk, vezetők között is. Szerencsére akkor ott a taboaoni erdőben nem lévén villanyvilágítás, csak a Hold és a csillagok világítottak, meg a napostiszt lefelé fordított zseblámpája, így nem lehetett

pontosan látni, hogy ki-mindenki pukkadozik a nevetéstől, de aztán egyszerre csak halljuk, hogy Veremund megköszöri a torkát és kellő szigorral csak ennyit mond: “Vigyázzban nem nevetünk!”, és a rend rögtön helyreállt. Istenem milyen szép is volt - milyen rég is volt! Hol van ma már az a taboaoni erdő? Hol van ma már az a jóleső fegyelem, amely alatt olyan jól lehetett elfojtva, befelé kacagni és hol van ma már a Hosszú meg a Gombert?

A 16 év alatt nagyon sok szép élményt adott nekünk Veremund parancsnoksága. Búcsúzóul még csak egyet szeretnék elmesélni, hogy megértsétek, mit jelentett nekünk Veremund jelenléte a cserkészben és miért kell munkáját megköszönni, még akkor is, ha mi cserkészek egymásnak sohasem köszönetünk meg semmit, mindenki csak a vállalt kötelességét teljesíti.

A Külföldi Magyar Cserkész Szövetség (KMCSZ) életében a legeslegelső Regőstábot a Brazil Körzet rendezte, 1962-ben Embún. Erre a táborra jöttek át legelőször Buenos Airesből az ottani cserkésztestvéreink. Ezen a táboron nyílt fel sokunk előtt először a szépséges magyar népművészet kincsesládája. Egy következő Regőstábor egyik fénypontja az Arató Ünnep volt. Csodálatos Aratóünnepet rendeztünk: aratókoszorúval, aratógazdával, dupla kézfogóval, Szent György vitéz öltöztetésével stb.

Veremund
cserkészcsapatparancsnok

Most, ahogy visszagondolok ennek az Aratóünnepnek a betanulására, az dereng fel bennem, hogy Veremund úgy vezette ennek az Aratóünnepnek a betanulását és előadását, hogy minden mozzanatába belevitte a szíve mélyén rejtőző honvágyát szülőfaluja után. Nem vette segítségül a nagy “Bartók-Kodály Népzene Tára” könyvet, hanem egyszerűen visszaemlékezett Sopron megyei falujában megélt aratóünnepre. Biztos kézzel igazgatta a jelenetet, ki hova álljon, mikor induljon, mit csináljon: nem úgy, ahogy a nagykönyvben le volt írva, hanem ahogy emlékeiből előhivogatta az eseményt. Így ez az Aratóünnep mindnyájunknak egy igazi aratóünnep lett - nem egy néprajzkönyvből kivett tábori szám, hanem egy valódi Aratóünnep... egy igazi népi élmény.

Ezeket köszönjük meg Veremundnak - és nem is tudjuk talán igazán megköszönni.”

Ezek után összeálltak a régi 36. Dobó Katica leánycserkészcsapat jelenlevő tagjai és emlékezetből sorra énekelték Veremund kedvenc népdalait. Ezt Veremund persze már nem nézhette messziről, maga is odaállt a csoporthoz és egy igen jó nótázás alakult ki hirtelenjében a Magyar Ház nagytermében, ami arra is emlékeztetett, hogy az a tény, hogy itt Sao Paulóban egy ilyen remek népdalozó tradíció van, ahonnan nem egy népdalvetélkedő első helyezettei kerültek ki, mindez nem utolsó sorban ennek a nótáskedvű cserkészparancsnoknak köszönhető.

Veremund kedvenc népdalai közül néhány:

Tamás Illés nem intézőnek való...
Nem szabad már nekem ..
Egy rózsafán megszámláltam ...
Zavaros a Cuha vize ...
Lányok ülnek a toronyban ...

Piller Eva

Az idézetek Veremund aranymisési-ünnepélyén, 1998-ban elhangzott beszédből származnak.

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelent meg, a postakocsi-járat menetrendjéhez igazodva.

Hát miről is szólt az első szám, vagy amint Rát nevezte, “levél”? Újévi köszöntővel kezdődik. A királynőtől a városbíróig és a jobbágyokig mindenkinek a következőket kívánja: “Néktek a Hírmondó sok s jó híreket óhajt. A tudomány sokadalmainak kívánja virágját. Tisztos postauraknak ajánlja magát köszönettel. Sok váltókat, s a váltóknak jót, s tetszeni kíván.” (váltók=előfizetők). A világ akkori állapotjáról is ír. Beszámol a napi eseményekről, foglalkozik gazdasági és tudományos kérdésekkel, és az újonnan kiadott könyveket is ismerteti. Cikkeit általában oktató modorban írja. Az újság tartalma nem lett volna valami különös, ha nem az ország népének anyanyelvén jelent volna meg.

Így azonban az irodalomtörténet nagyjainak egyhangú véleménye szerint, “igen nagy dolog volt amit Rát csinált!” Magyar népünk kulturális életében a MAGYAR HÍRMONDÓ jelentősége legalább akkora volt, mint sokkal később a rádióé, majd a televízióé! Kétségtelen, hogy Rát, mint a magyarnyelvű hírlapírás úttörője, nagy érdemeket szerzett és jó szolgálatot, nemzeti missziót végzett.

A MAGYAR HÍRMONDÓ-n kívül Ráth Máttyás másik nagy műve a “Keresztyén Fehjér Népek való Imádságos Könyv, Gyermekekre és Nevendék Leánykákra tartozandó”. Szakértők szerint e könyv alapján Ráth Máttyás korát messzire megelőző pedagógusnak és gyermekpszichológusnak bizonyult.

Nyelvújító munkássága is említésreméltó. Idegen szavak helyett Ráth igyekezett magyar szavakat használni. Néhány általa alkotott szó ma is használatos; ilyenek többek közt: “újságíró”, “kötet”, “villámhárító”, “közgyűlés”.

1782-ben szülővárosa, Győr meghívta lelkészének. Építője volt Győr Öregtemplomának. Ő is szentelte fel.

Első magyarnyelvű újságjával országoshírű emberré lett. A legnagyobbak tartottak vele kapcsolatot és igen elismerően nyilatkoztak halála alkalmával. Rát Máttyás 1810. február 5-én halt meg. Kazinczy Ferenc ezt írta róla: “Sajnálva hallám Rát halálának hírért. Áldott legyen emlékezete a jó hazafinak és világosság fiának.” Szekfű Gyula szavai: “Ráth lapja nyitott ablak volt, melyen keresztül nyugatnak változatos és már haladottabb életét szemlélhette a magyar”. Ám a legnagyobb elismerést magától Kazinczytól kapta: “Pázmány és Szenczi Molnár Albert óta a magyar nyelv és kultúra gyarapítására egy hazafi sem tett többet, mint Ráth a MAGYAR HÍRMONDÓ által”.

Egy biztos: az utókor nem feledte el; évente hálásan emlékezik nagy fiára, a “Sajtó Nap”-ján (december 6.) megkoszorúzván a szép emlékművet, amelyet Győrött 1964-ben avattak fel, hogy pótolják a régit, amely a második világháborúban a hadműveletek során elpusztult.

Ráth Máttyás születésének 250. évfordulóját ünnepeleendő az 1999-es esztendő Magyarországon Ráth Máttyás emlékvéne nyilvánították és országszerte, különösképpen Győrött és Sopronban nagyszabású ünnepeket rendeztek.

UTÓHANG

Kedves Gyermekek, Ifjak és Felnöttek!

Látjátok, hová jutottunk?! Lassanként nemcsak az utcasarki újságárusra nem lesz többé szükségünk, hanem újságokra és könyvekre sem, és jól megleszünk lexikonok nélkül is. Miért? Azért mert velem például most az történt, hogy miután a fenti cikket, hosszadalmas és fáradságos munka árán, nagynehezen, “keserves kínok között”, valahára papírra vettem és utána - szokásom szerint - megmutattam főcenzoromnak (feleségemnek), ő térült-fordult, lenyomott néhány billentyűt és öt percen belül, diadalmas arckifejezést felöltve, szemem elé tárt néhány ív nyomtatott szöveget, színes ábrákkal tarkítva, részletesen elmondva Ráth Máttyásról mindazt, amit én leírtam, sőt sokkal többet, szép magyar nyelven! Honnan, hogyan? Hát “az internet”-ről!

Bánatomban mit tehettem egyebet, ellenőriztem az adatokat és rádöbentem, hogy az internet nem téved: percek alatt produkált adatai azonosak az enyéimmel, hosszú napok munkájának eredményével!

Habár nem szándékom követni példájukat, mert - kérem szépen - én békés ember vagyok, minden porcikám tiltakozik az erőszak alkalmazása ellen, de most már megértem a 18. században élt angol szabókat, akik elvakult féltékenységükben összetörték a varrógépeket.

Mi lenne hát a megoldás számomra? Attól még idegenkedem, hogy magam is átpártoljak az “internetesek” egyre növekvő táborába. Jobb lesz talán ezentúl olyasmiről írnom, aminek nyomát sem lelhetik a furfangos hullámok világában.

(Van még olyan?)

Ráth Károly

CLASSIFICADOS

PLUMAS

Travesseiros e edredons
Reforma ou novos
Confeccionamos capas,
roupa de cama,
mesa e banho.

DAUNEN

Decken und Kopfkissen
Neue, Reinigung und
Umarbeitung
Tisch-,Bade-und Bettwäsche
Auf Mass

Falar com Marion ou Michele Tel: 11 3834 0911 ou 11 3835 9077

Kedves Olvasó!

**Kérjük, támogassa munkánkat azzal,
hogy megírja szíves véleményét,
észrevételeit lapunkról!
Fáradozását előre is köszönjük!
A Híradó Szerkesztősége**

Rua Gomes de Carvalho, 823 - Vila Olímpia
04547 - 003 São Paulo - SP
30desetembro@uol.com.br

Ház KIADÓ Ubatubán

hétvégére, vagy
ünnepekre kitűnő
helyen, közel a Praia
Itaguához négy, teljes
felszereltségű lakosztállal.

Információért hívja Lácit
az 12 3832 1006-os
telefonszámon!

Egyesületi tagoknak
kedvezményel!

Legyen Ön is mindig jól tájékozott a magyar közösség ügyeiben:

www.ahungara.org.br